

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z powództwa W. S. jako reprezentanta grupy
w postępowaniu grupowym, w skład której wchodzi: L. B., R. G., R.G., C.G., B.M.
J., B. J., M.J.J., D. K., P. K., M.L., H.N., M. N., R. O., M. O., Z.O., R. R., S. (...)
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., J.S., A.S., R.S., B. T., B.
W., M.W., A.W. – S., M. Z., L. Ż., Z. Ż. i W. S.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...), Państwowemu Gospodarstwu
Wodnemu Wody Polskie, Województwu (...),
Powiatowi P.
o ustalenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 lutego 2022 r.,
zażalenia strony pozwanej Województwa (...)
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 12 listopada 2021 r., sygn. akt I WSC (...) (I ACa (...)),

1) uchyla zaskarżone postanowienie,

**2) rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego
przed Sądem Najwyższym pozostawia do orzeczenia kończącego
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

W dniu 28 września 2021 r. do Sądu Apelacyjnego w [...] wpłynęła skarga kasacyjna Województwa [...] od wyroku tego Sądu z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie I ACa [...], dotknięta brakami formalnymi. Zarządzeniem z dnia 30 września 2021 r. wezwano pełnomocnika skarżącego do uzupełnienia skargi kasacyjnej poprzez wskazanie adresów stron procesu, w terminie 7 dni, pod rygorem odrzucenia skargi. Sąd Apelacyjny wskazał, że treść wezwania została zamieszczona w portalu informacyjnym w dniu 30 września 2021 r., jednakże adresat nie zapoznał się z jego treścią.

Postanowieniem z dnia 12 listopada 2021 r. Sąd Apelacyjny w [...] sygn. akt I WSC [...] odrzucił wskazaną skargę kasacyjną.

Na to postanowienie zażalenie wniosło pozwane Województwo [...], zarzucając naruszenie: art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 15zzs⁹ ust. 2 i 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (jedn. tekst: Dz.U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm., dalej: „ustawa o COVID-19”); art. 398⁵ k.p.c. w zw. z art. 15zzs⁹ ust. 2 i 3 ustawy o COVID-19 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 379 pkt 5 k.p.c. poprzez przedwczesne wydanie orzeczenia odrzucającego skargę kasacyjną, tj. zanim strona mogła zapoznać się z pismem do wezwania o uzupełnienie braków skargi, co skutkuje nieważnością postępowania w tym zakresie, bowiem strona została pozbawiona możliwości obrony swych praw; art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398⁴ § 3 w zw. z art. 126 § 2 pkt 1 k.p.c. i wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 15zzs⁹ ust. 2 ustawy o COVID-19 w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich w braku możliwości wykorzystania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe, sąd doręcza adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej pisma sądowe poprzez umieszczenie ich treści w systemie teleinformatycznym służącym udostępnianiu

tych pism (portal informacyjny). Stosownie zaś do ust. 3 tego artykułu datą doręczenia jest data zapoznania się przez odbiorcę z pismem umieszczonym w portalu informacyjnym. W przypadku braku zapoznania się pismo uznaje się za doręczone po upływie 14 dni od dnia umieszczenia pisma w portalu informacyjnym.

Należy wskazać, że umieszczenie w dniu 30 września 2021 r. w portalu informacyjnym treści pisma sądowego (k. akt 11892 sygn. akt I CSK 1757/22) mogłoby zastąpić skuteczne doręczenie o ile pełnomocnik procesowy uzyskał dostęp do sprawy na tym portalu, co nastąpiło dopiero w dniu 15 listopada 2021 r., więc półtora miesiąca później. Nie można wobec tego uznać, że doręczenie za pośrednictwem portalu informacyjnego pisma sądowego było skuteczne po upływie 14 dni od umieszczenia pisma na portalu. Termin do usunięcia braków skargi kasacyjnej rozpoczął bieg od kiedy pełnomocnik mógł zapoznać się z pismem zamieszczonym na portalu, co niniejszej sprawie nastąpiło w dniu 15 listopada 2021 r., po uzyskaniu do dostępu do portalu. Skarżący uzupełnił braki formalne skargi kasacyjnej w dniu 30 listopada 2021 r. a zatem uczynił to w ustawowym terminie (k. akt 11962 sygn. akt, I CSK 1757/22).

Niezależnie od tej oceny trzeba mieć na względzie, że w czasie wprowadzania istotnych zmian w sposobie doręczania pism sądowych pełnomocnikom, zwłaszcza w ich początkowym okresie, kiedy zmiany te mogą wywoływać istotne trudności interpretacyjne, należy z należytą rozważą stawiać uczestnikom postępowania wymagania w zakresie zachowania terminów zaskarżania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego w takich sytuacjach postuluje się kierowanie zasadą lojalności procesowej (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2021 r., III CSKP 92/21 i z dnia 17 czerwca 2021 r., II CSKP 104/21, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2021 r., III CZP 39/20). Trudności interpretacyjne dotyczą także zastosowania nowych sposobów doręczania pism sądowych. Z art. 15zzs⁹ ustawy o COVID-19 można jedynie pośrednio wywieść obowiązek posiadania przez pełnomocnika procesowego konta w portalu informacyjnym, żaden przepis *expressis verbis* nie nakłada takiego obowiązku (por. postanowienie Sadu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2022 r., III CZ 58/22).

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁵ k.p.c.

a.s.